

• هفته دفاع مقدس مبارک باد





الَّذِينَ آمَنُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ  
اللَّهِ وَ الَّذِينَ كَفَرُوا يُقَاتِلُونَ فِي  
سَبِيلِ الطَّاغُوتِ فَقَاتِلُوا أَوْلِيَاءَ  
الشَّيْطَانِ إِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ

1. جنگ‌های «حق»، که قرآن کریم با عنوان «جهاد فی سبیل  
الله» یا «قتال فی سبیل الله» از آن‌ها نام می‌برد.

فسمیم ارزشی  
ننگ در قرآن

2. جنگ‌های باطل، که در قرآن با عنوان «قتال فی سبیل  
الطاغوت» از آن‌ها یاد می‌شود.



معاهده گلستان (یکروز)  
**1813 جدایی قره باغ  
تاگرجستان**

معاهده ترکمنچای (یکروز)  
**1828 جدایی ایروان  
ونخجوان**

معاهده پاریس (یکروز)  
**1875 جدایی  
افغانستان**

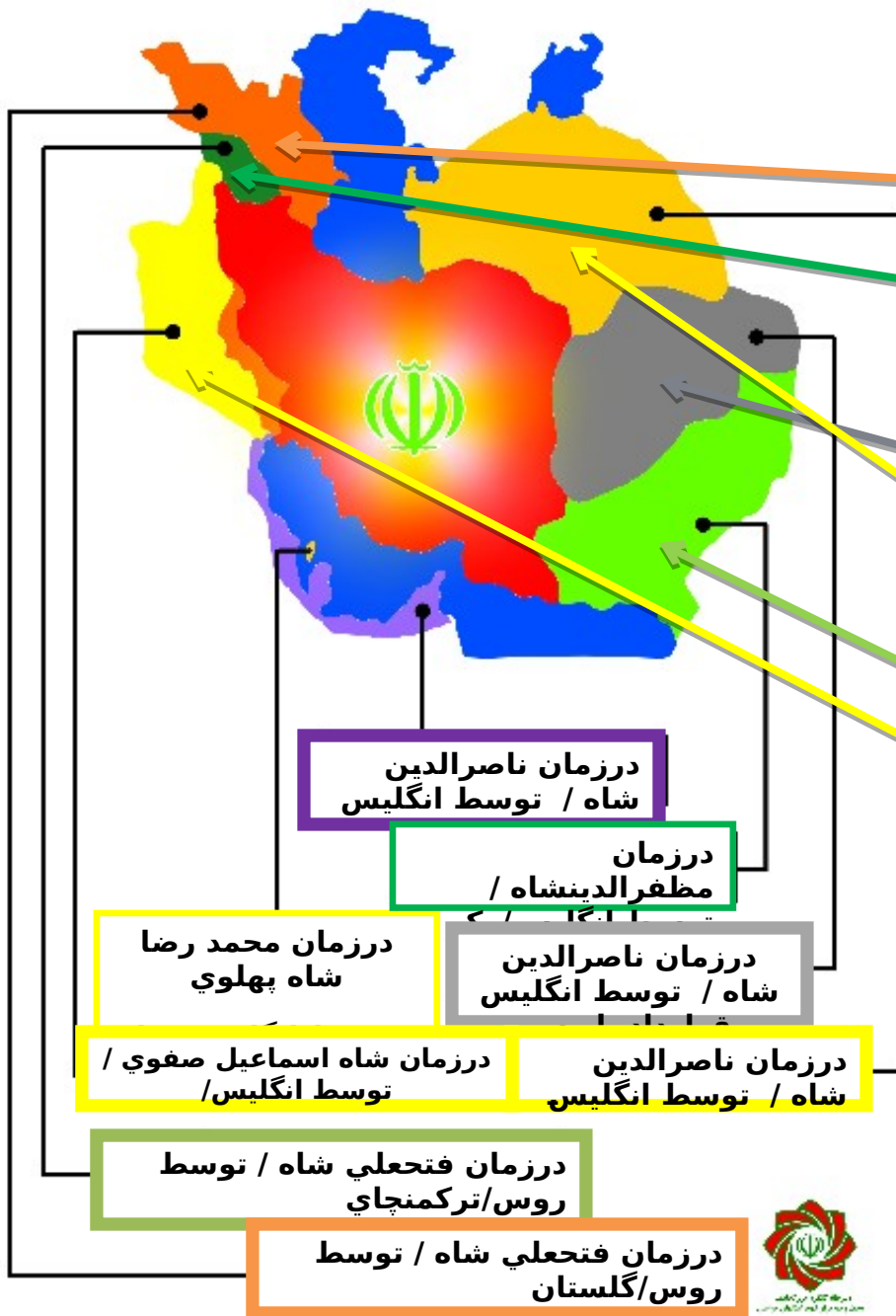
معاهده ۱۸۸۱ (یکروز)  
**1881 جدایی  
ترکمنستان**

حکمت مکماهون (یکروز)  
**گلد اسمیت در 1905**

دفاع در برابر تجاوز عراق (هشت سال)

**وسعت ایران در ابتدای  
حکومت قاجار دومیلیون  
وپانصد هزار کیلومتر مربع  
بود**

**در آخر حکومت قاجار يك  
میلیون و ششصد هزار  
کیلومتر مربع شد**



1813 جدایی قره باغ  
تاگرجستان

1828 جدایی ایروان  
ونخجوان

1875 جدایی  
افغانستان

1881 جدایی  
ترکمنستان  
گلد اسمیت  
در 1905

آماسیه  
در 1555

بحرین در 1350



سرزمین عراق قبل از تأسیس امپراتوری عثمانی، بخشی از خاک ایران بود و خاندان آق‌قویونلو بر آن حکمروایی داشت، که به وسیله سلطان مراد چهارم در سال **1638** (زمان صفویه) برای همیشه از خاک ایران جدا شد.





# مهم‌های تاریخی جنگ ایران و

از سال 1555 میلادی که عهدنامه معروف به «آماسیه» بین ایران و عثمانی امضا شد تا عهدنامه مرزی 1975، یعنی در طول بیش از 420 سال، حدود 18 عهدنامه بین دو کشور به امضا رسید

قرارداد آماسیه در سال 1555 میلادی اولین عهدنامه ای بود که بین ایران و عثمانی به عنوان پیمان صلح بسته شد. به موجب این قرارداد ایالات آذربایجان - ارمنستان شرقی - گرجستان شرقی در اختیار دولت ایران و گرجستان غربی - ارمنستان غربی و کشور عراق عثمانی واگذار شد.

- |                      |                   |
|----------------------|-------------------|
| ۱- قرارداد آماسیه    | - سال ۱۵۵۵ میلادی |
| ۲- قرارداد زهاب      | - سال ۱۶۳۹ میلادی |
| ۳- قرارداد کردان     | - سال ۱۷۴۶ میلادی |
| ۴- قرارداد اول ارزوم | - سال ۱۸۲۳ میلادی |
| ۵- عهدنامه دوم ارزوم | - سال ۱۸۴۷ میلادی |
| ۶- پروتکل تهران      | - سال ۱۹۱۱ میلادی |
| ۷- پروتکل اسلامبول   | - سال ۱۹۱۳ میلادی |

- |                       |                   |
|-----------------------|-------------------|
| ۸- کمیسیون تجدید حدود | - سال ۱۹۱۴ میلادی |
| ۹- قرارداد ۱۹۳۷       | - سال ۱۹۳۷        |



# سیاست کلی و منافع نظام بین‌الملل در منطقه خاورمیانه

عوامل اثرگذار در درون  
مرزهای ایران

عوامل تاثیر  
گذار  
در اقدام به  
تجاوز  
توسط عراق

عوامل اثرگذار در درون  
مرزهای عراق

سیاست نه غربی، نه شرقی، دولت جمهوری اسلامی ایران

احساس تهدید کشورهای عرب منطقه از صدور

گروگان‌گیری اعضاء سفارت آمریکا در تهران

همسوئی سیاست و منافع غرب و شرق  
و اعراب منطقه با صدام

به خطر افتادن امنیت رژیم صهیونیستی

سیاست کلی و منافع  
نظام بین‌الملل  
منطقه خاور میانه

برهم خوردن توازن قدرت در منطقه

احساس خطر نظام سلطه از گسترش اسلام  
خواهی در منطقه

## پیروزی انقلاب اسلامی ایران

عدم انسجام مدیریت سیاسی و اجتماعی و

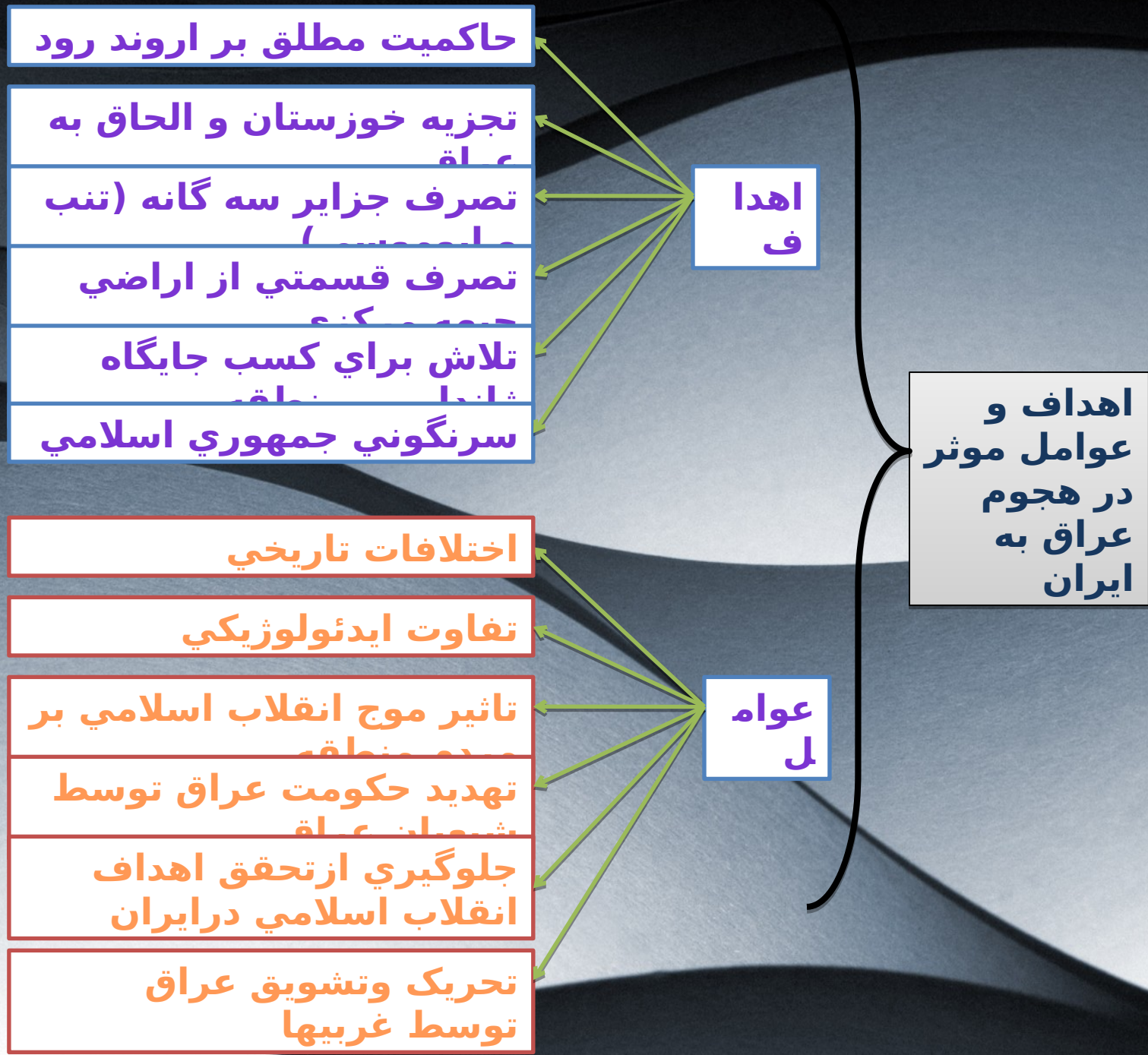
از هم پاشیدگی ساختاری و زیربنایی ارتش و در نتیجه عدم وجود یک نیروی بازدارنده قوی در

به وجود آمدن خلأ قدرت منطقه‌ای

شعار صدور انقلاب و تاثیر آن بر ذهنیت بعث عراق

عوامل اثرگذار در  
درون مرزهای ایران







نقض مکرر حریم هوایی، زمینی  
و دریایی ایران

لغو قرارداد 1975 الجزایر

اشغال مناطقی از مرز قبل از  
حمله سراسری

اقدامات  
عراق  
قبل از  
هجوم  
سراسری

## نقض مکرر حریم هوایی، زمینی و دریایی ایران

1358  
دریایی از جانب  
تصرف

سه ماهه اول سال 1358  
14 مورد

سه ماهه دوم سال 1358  
11 مورد

سه ماهه سوم سال 1358  
26 مورد

سه ماهه چهارم سال 1358  
33 مورد

سه ماهه اول سال 1359  
142 مورد

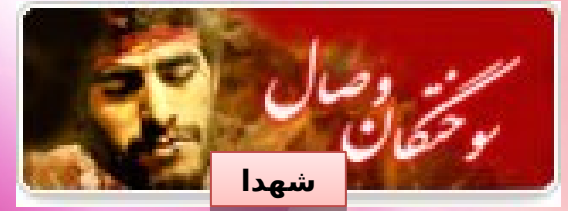
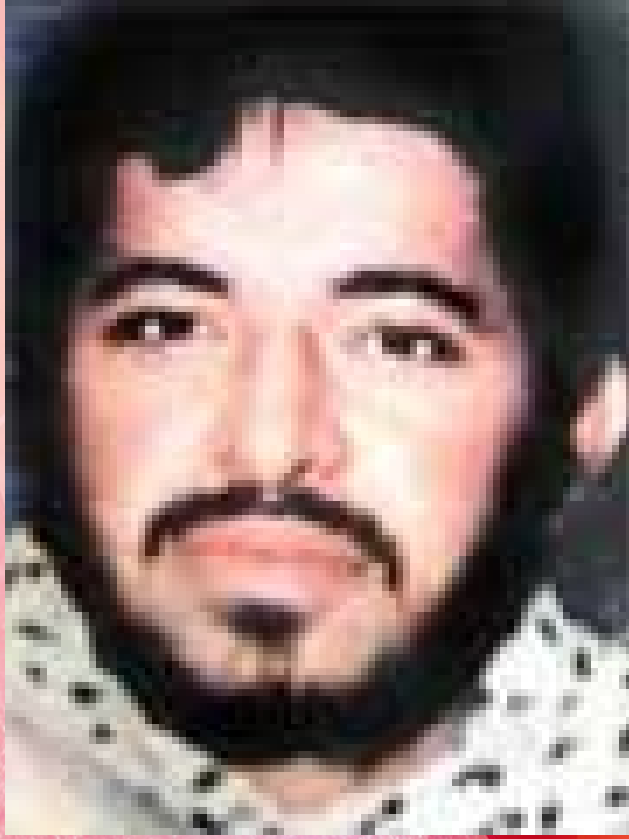
از تاریخ  
جمعه  
عراق

**اقدامات  
عراق  
قبل از  
هجوم  
سراسری**

**اقدامات  
عراق  
قبل از  
هجوم  
سیاسی**

**لغو قرارداد الجزایر**

• طارق عزیز معاون نخست وزیر عراق گفته بود  
«وجود پنج ایران کوچک بهتر از ایران واحد  
است... سعی خود را متوجه تجزیه ایران  
خواهیم کرد.»



**حماسه  
هویزه**

**شهید سید حسین علم الهدی  
16 دی 1359**





زندگی زیباتر است

اما شهادت زیباتر است



غاز پیروزی های غرور آفرین



پس از موفق نبودن 4 عملیات در چهار ماهه اول جنگ ، روحیه یاس بر اردوی خودی سایه افکند و امید به یافتن راه حل نظامی برای جنگ از بین رفت

در این هنگام نیروهای انقلابی مشکل گشا شدند و با اجرای عملیاتی محدود ، { عملیات امام مهدی (عج) 26 اسفند 1359 } شکستن بن بست جنگ را نوید دادند/

استراتژی نظامی جدید = مبتنی بر اصول و مبانی انقلابی ترکیب دو سازمان رزم ارتش و سپاه اندیشه کلاسیک ، تجهیزات و سازمان ارتش + خلاقیت و ابتکار ، خطرپذیری و تجهیزات رزمی سبک سپاه

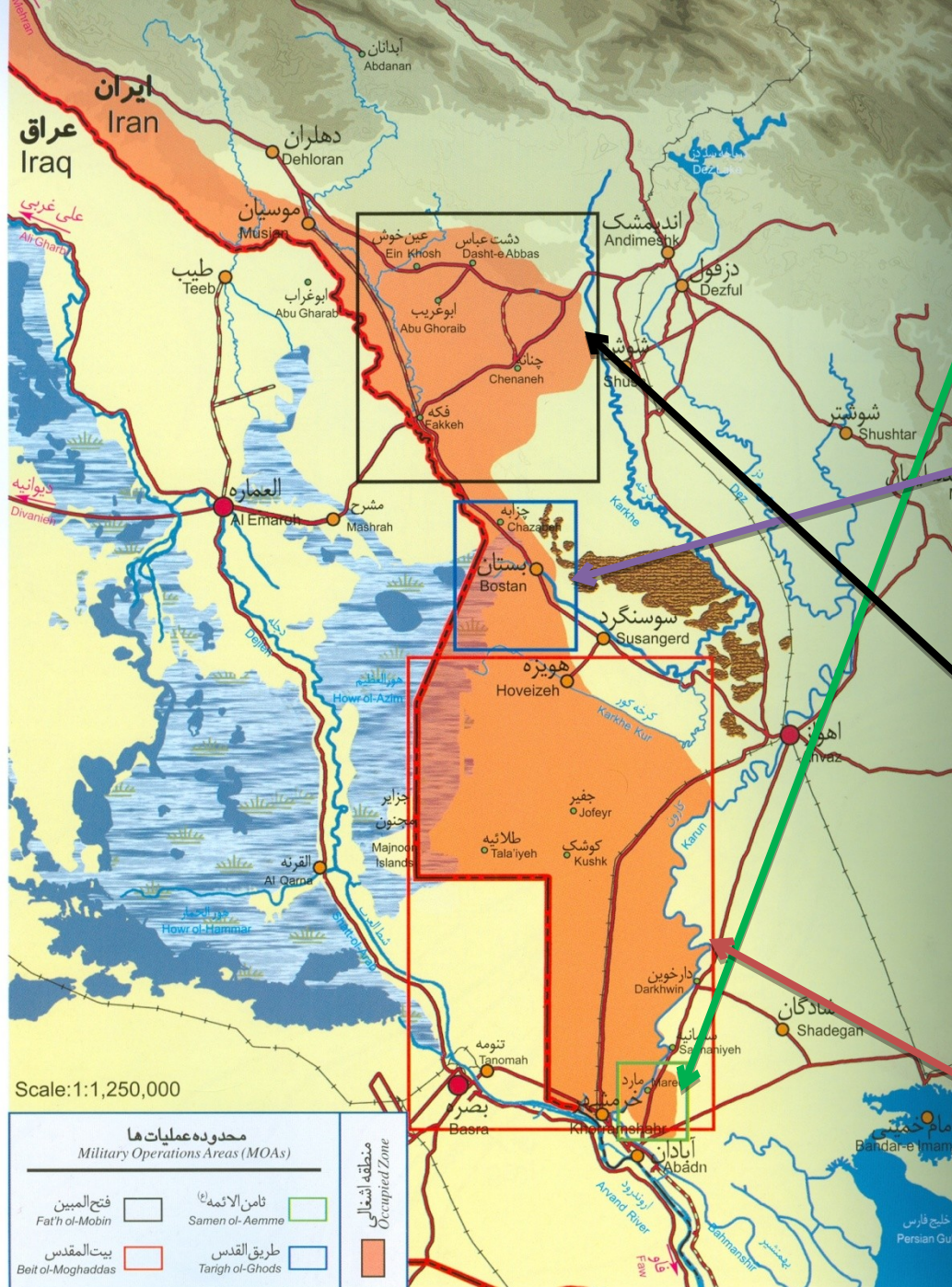
چهار ماه دوم جنگ = دوره نقد گذشته و پایه ریزی استراتژی جدید

ترکیب عملیاتیهای نامنظم (چریکی) و ایدایی با نوعی عملیات با ویژگی اتکا به نیروهای داوطلب

انگیزه های انقلابی و تکلیف شرعی







شکست  
حصار آبادا  
ن

60/7/5

عملیات طریق  
القدس

آزادی  
بستان

60/9/8

عملیات فتح  
المبین

61/1/2

عملیات بیت  
المقدس

61/2/1  
0



کجائید مردان  
راوغا...





## عملیاتهای سال 1361

19	فتح المبین	61/1/2	خوزستان	غرب شوش- دزفول	مشترك	مشترك
20	بیت المقدس	61/2/1 0	خوزستان	هویزه- خرمشهر	مشترك	مشترك
21	پشتیبانی بیت المقدس	61/2/1 0	خوزستان	فکه	مشترك	مشترك
22	حسین بن علی	61/2/2 6	ایلام	ارتفاع میمک	سپاه	سپاه
23	رمضان	61/4/2 3	بصره	شرق بصره	مشترك	مشترك
24	ثارالله	61/5/1 5	کرمانشاه	قصر شیرین-ارتفاع باباها دی	سپاه	سپاه
25	مسلم بن عقیل	61/7/9	کرمانشاه	سومار	مشترك	مشترك



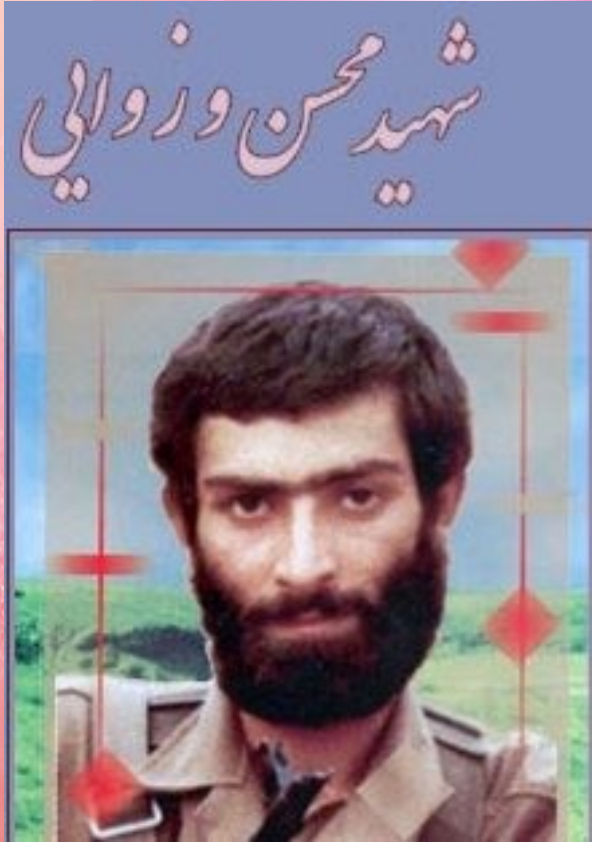
# تج المبین

بازیس گیری  
 ۲۵۰۰ کیلومتر  
 مربع از خاک ایران  
 -آزادسازی جاده  
 استراتژیک دزفول  
 تا دهلران  
 -تصرف چاه‌های  
 نفت ابوقریب در  
 ارتفاعات تینه  
 -اسارت ۱۷۰۰۰  
 سرباز عراقی  
 توسط نیروهای  
 ایرانی  
 320 دستگاه  
 تانک و نفر بر و  
 165 قبضه توپ  
 به غنیمت گرفته  
 شد





# فتح المبين



شهید محسن وزوایی : دانشجوی  
مسلمان پیرو خط امام /  
دانشجوی دانشگاه صنعتی شریف  
از فاتحین سفارت آمریکا  
شهادت : 02/10//1361





# بیت المقدس

آزادسازی خرمشهر و منطقه هویزه و پادگان حمید -انهدام ۲۰ درصد از ارتش عراق -به اسارت درآمدن 19000 نفر از عراقی ها -آزادسازی 380 هکتار کیلومتر مربع از مناطق اشغال شده -عقب نشینی گسترده نیروهای عراق از استان خوزستان و موضعگیری آنها در اطراف شهر بصره جهت مقابله با عملیات احتمالی نیروهای ایرانی -بیت المقدس با فاصله ای اندک از عملیات فتح المبین فرصت هرگونه برنامه ریزی و عکس العملی را از عراق سلب نموده بود



# عملیاتهای سال 1362

28	والفجر 1	62/1/21	ميسان	جبل فوقی	مشترك	ارتش
29	والفجر 2	62/4/29	اريل	چومان مصطفى	مشترك	مشترك
30	والفجر 3	62/5/7	ایلام	مهران	مشترك	مشترك
31	والفجر 4	62/7/28	سليمانيه	پنجوين	مشترك	مشترك
32	تحرير القدس	62/11/2	سليمانيه	دربنديخان-شاخ	سپاه	سپاه
33	والفجر 5	62/11/29	ایلام	شميران مهران	سپاه	سپاه
34	والفجر 6	62/12/2	ایلام	دهلران- ارتفاع چيلات	سپاه	سپاه
35	خير	62/12/3	بصره- ميسان	هورالهويه- پاسگاه زيد	مشترك	مشترك



1-فرماندهی امام راحل(ره) با  
حذف بنی صدر

2-حذف تفکر لیبرال ها در  
تصمیم گیری و رویکرد کلاسیک  
به جنگ

3- تجهیز گروههای مردمی  
بسیج

4-وحدت بین ارتش و سپاه

مهمترین  
عوامل  
افزایش توان  
دفاعی  
نیروهای مسلح  
ایران  
برای مقابله با  
دشمن  
پس از شکست  
های اولیه



1- فقدان هرگونه قطعنامه یا طرح صلح  
پیشنهادی که از تضمین بینالمللی برخوردار و  
تأمینکننده خواسته‌های به حق جمهوری اسلامی  
ایران باشد.

2- وجود 2500 کیلومترمربع خاک ایران در دست  
دشمن.

3- وجود تعداد قابل ملاحظه‌ای اسیر ایرانی در  
دست دشمن

4- هیچ گونه شواهد و قرائن دال بر تغییر اراده  
و نیت جنگطلبی و تجاوزکاری دشمن (بلکه وجود  
خوی تجاوزکارانه در صدام و عدم پذیرش  
قرارداد 1975) وجود نداشت

5- فقدان اطمینان و تضمین از نظر کارشناسی  
نظامی برای پدافند از مناطق آزاد شده  
و ضرورت پیشروی قوای نظامی ایران برای  
تأمین دفاع شهرها و مناطق مرزی کشور

**دلایل  
ادامه  
جنگ پس  
از عملیات  
بیت  
المقدس**

موفقیت نیروهای ایرانی در محاصره بصره و شکست در نفوذ و  
تصرف آن شهر

**عملیات  
رمضان**

پایان دادن به جنگ

یافت غرامت از عراق

کردن مردم عراق از قید رژیم بعث

**سه دلیل  
اساسی  
ایران برای  
ورود به  
خاک عراق  
در عملیات  
رمضان**

# عملیاتهای سال 1364

38	قدس 1	64/3/5	ميسان	هورالھويزه-ابوليله	سپاه	سپاه
39	ظفر 1	64/3/15	ايلام	ميمك ارتفاع فصيل	مشترك	سپاه
40	قدس 2	64/4/6	ميسان	هورالھويزه-پاسگاه البيضة	سپاه	سپاه
41	قدس 3	64/4/20	ايلام	دهلران-غرب رودخانه ميمه	سپاه	سپاه
42	قادر	64/4/23	اريل	سيدكان	مشترك	ارتش
43	قدس 4	64/5/2	ميسان	هورالھويزه-ام النهاج	سپاه	سپاه
44	قدس 5	64/5/15	ميسان	هورالھويزه-پاسگاه اليج	سپاه	سپاه
45	عاشورا 2	64/5/24	ايلام	مهران-ارتفاع چنگوله	سپاه	سپاه
46	عاشورا 3	64/5/25	ايلام	مهران	سپاه	سپاه
47	عاشورا	64/7/30	ميسان	هورالھويزه-غرب ام النهاج	سپاه	سپاه
48	والفجر 8	64/11/20	بصره	فاو	سپاه	سپاه
49	بشتياني	64/11/20	بصره	ام الدصاص	سپاه	سپاه



# عملیات والفجر 8

64/11/20

تصرف شهر فاو،  
راس البیشه، جاده فاو  
- بصره

- قطع دسترسی  
عراق به خلیج فارس  
- گسترده ترین

استفاده از سلاح های  
شیمیایی در طول  
جنگ از جانب ارتش

عراق  
- اسارت ۳۰۰۰ سرباز

عراقی توسط  
نیروهای ایرانی

- طولانی ترین  
عملیات (۷۵ روز)

- ساخت پل «بعثت» با  
استفاده از ۵۰۰۰ لوله



800 کیلومتر  
مربع

عملیات والفجر 8 در 20 بهمن ماه 1364 شروع شد  
**طولانی ترین عملیات دوران جنگ** بود که 75 روز طول  
کشید و تنها عملیات مهمی بود که توانستیم منطقه  
بسیار مهمی از خاک عراق را به تصرف خود در بیاوریم. یعنی  
در والفجر 8 ارتباط دریایی عراق با خلیج فارس قطع شد.  
مثلاً فاو به طور کامل به تصرف ایران در آمد. بعد از  
عملیات بیت المقدس چنین هدفی در دستور کار جمهوری  
اسلامی بود؛ یعنی بعد از فتح خرمشهر اینکه ما جنگ را چگونه  
تمام بکنیم یکی از مسائل بسیار مهم بود، و وقتی که قرار شد  
برای ختم جنگ ما از مرز عبور بکنیم اینکه کجای عراق را  
بگیریم که تأثیر تعیین کننده در جنگ داشته باشد یکی از  
مسائل مهم بود

عملیات **پشتیبانی** والفجر 8 با عبور غواصان  
لشکرهای 21 امام رضا (ع)، لشکر ده سیدالشهداء  
(ع) و تیپ الغدير استان یزد از اروند رود و حمله به  
مواقع عراقی ها در جزیره ام الرصاص در ساعت ده  
شب با رمز یا زهرا انجام شد



فشار یگانهای عمل کننده در جزیره ام الرصاص و تصرف اهداف به حدی بود که دشمن احساس خطر نموده ویگانهای خود را از شهر فاو به منطقه عمومی بصره منتقل نمود و به خیال اینکه فلش اصلی عملیات شهر بصره میباشد فشار خود را بر رزمندگان یگانهای درگیر در منطقه افزایش دادند. پاتکهای دشمن در روز 21 و 22 بهمن با تامین نیرو از طریق جزایر ام البابی شرقی و غربی و آتشباری سنگین شروع شد و رزمندگان با تمام توان دشمن را در جزیره ام الرصاص سرگرم نموده و غواصان سایر یگانها با عبور از اروند عملیات اصلی را با حمله به مواضع دشمن در شهر فاو آغاز نمودند.



از 3 طرف  
آب

باتلاقي  
بودن

1- امکان حفظ منطقه  
در مقابل پاتک هاي پس  
از عمليات

2- قطع کامل ارتباط  
عراق با دريا

3- امکان كاملا مناسب  
براي آتشباري به عقبه  
دشمن

4- کاهش فشار سياسي  
ناشي از ناموفق بودن  
نسبي چند عمليات قبلي

لايل انتخاب  
منطقه فاو

رودخانه اروندر

IRAN

IRAQ

Arvand Rood

Persian Gulf



# مشکلات عملیات والفجر 8

1- عبور  
از  
رودخانه

وضعیت جذر  
ومد

وضعیت  
موانع

سنگرهای بتنی  
ب شکل

موانع  
خورشیدی

احتمال هوشیار  
شدن دشمن

عکسهای هوایی  
هفتگی

رادارهای  
رازیت

دکلهای 42 متری  
دیدبانی

2-  
پشتیبان  
ی

## 75 روز مقاومت



غواصان در عملیات والفجر



رودخانه اروند

پذیرای از دریا برای 4 بار جزر و مد در شب

هر 6 ساعت تغییر مسیر حرکت آب به  
سمت دریا

سرعت آب 10 کیلومتر  
در ساعت در حالت جزر  
و مد

عرض رودخانه بین 500 متر تا  
2000 متر

در حالت مد اروند رود ، رودهای فرعی

به مدت دوماه شبها هر 15 دقیقه یکبار علامتهای میله  
های نشانه دار فرو کرده در آب با ذکر ساعت و تاریخ  
ثبت میشود



فلو

طابق مقدم درگیری در فاو  
نزدیک کارخانه نمک





اجرای 500 طرح

مهندسی

برای فریب دشمن در

محورهای دیگر عملیاتی

ت دو اسکله و شناور برای ان  
مامیون ها و تانک در سه دقیقه



## آثار

1- تغییر توازن سیاسی و نظامی  
به سود ایران

2- گسترش حضور ایران در خلیج  
فارس

3- اثبات ناتوانی عراق به اعراب

4- ورود مستقیم آمریکا به صحنه  
درگیری

5- کاهش شدید قیمت نفت  
(توطئه غربی)

آثار و دستاوردهای  
الفجر 8

## دستاوردها

1- تصرف 800 کیلومتر  
مربع

2- 700 نفر اسیر و 50 هزار کشته  
و مجروح عراقی

3- انهدام 600 تانک  
45/ هواپیما/ 10 هلی کوپتر





IRAN

IRAQ

کارخانہ  
نمک

Arvand Rood

Persian Gulf



**700 اسیر عراقی در عملیات والفجر  
از نتایج این عملیات بود**





# شرایط سخت سال 1365

جنگ شهرها در سطح گسترده  
حمله به مراکز اقتصادی، صنعتی و نفتی  
کاهش بسیار زیاد قیمت نفت تا مرز 4 دلار در هر  
بشکه

تداوم جنگ نفتکش ها

وتحرك جديد دشمن در عرصه زميني (دفاع متحرک)  
که پس از اشغال اراضی کشور در آغاز جنگ برای نخستین بار صورت می گرفت  
جبهه خودی را تحت فشار قرار داده بود.

# عملیات کربلای 4

برای انجام عملیات کربلای 4  
چهار زمین شلمچه، ابوالخسیب، منطقه مقابل  
جزیره ام الرصاص و جزیره مینو انتخاب شد.

ایران عراقی

کابل پرورش ماهی

نصفه

لوس

تئومه

ه کوئ سواری

بنج ضلعی

شلمچه

نهر ایش

نهر العرب

کابل زوجی

نهر جاسم

نهر دوعی

جزیره بولین

جزیره صالحیه

جزیره بلجانیه

جزیره دام البابی

جزیره دام الرصاص

جزیره دام الطویل

خرمشهر

کرون

جزیره مینو

7

**مکان عملیات: ابوالمصیب - شلمچه**  
**اهداف عملیات: رسیدن به**  
**دروازه های جنوبی صره**

دروازه های جنوبی صره  
عملیات لو رفته  
بویکا اطلاعات داده بود







جزیره ام المانی

جزیره ام المانی

جزیره بلخانیه

جزیره ام الرصاص

معبور 4

معبور 3

معبور 2

معبور 1

ایوند رود

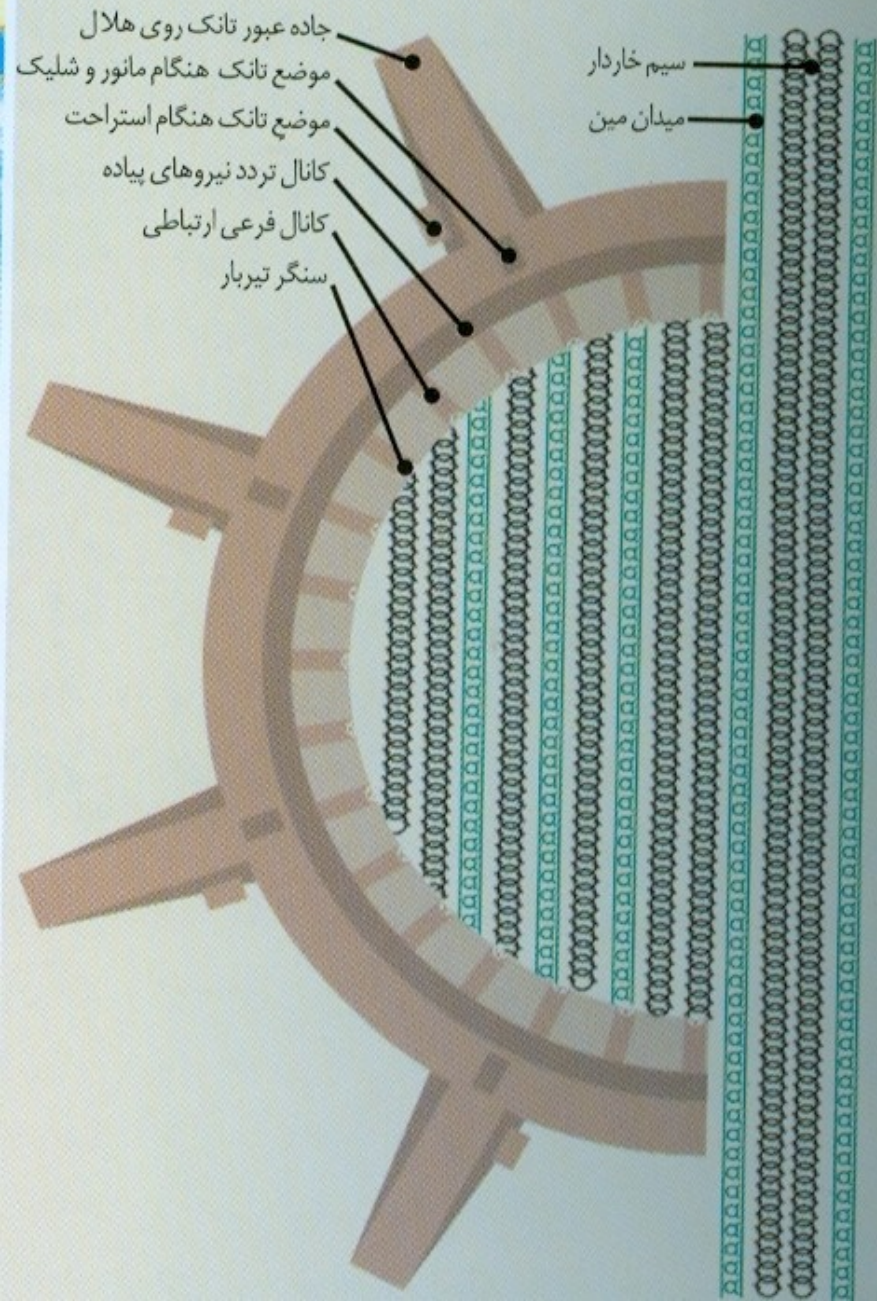
گمرک خرمشهر

بهر عراضی

خرمشهر



## استحکامات هلالی شکل (نون شکل) ارتش عراق در شلمچه





Scale : 1:250,000

# عملیات کربلاي 5 65/10/19

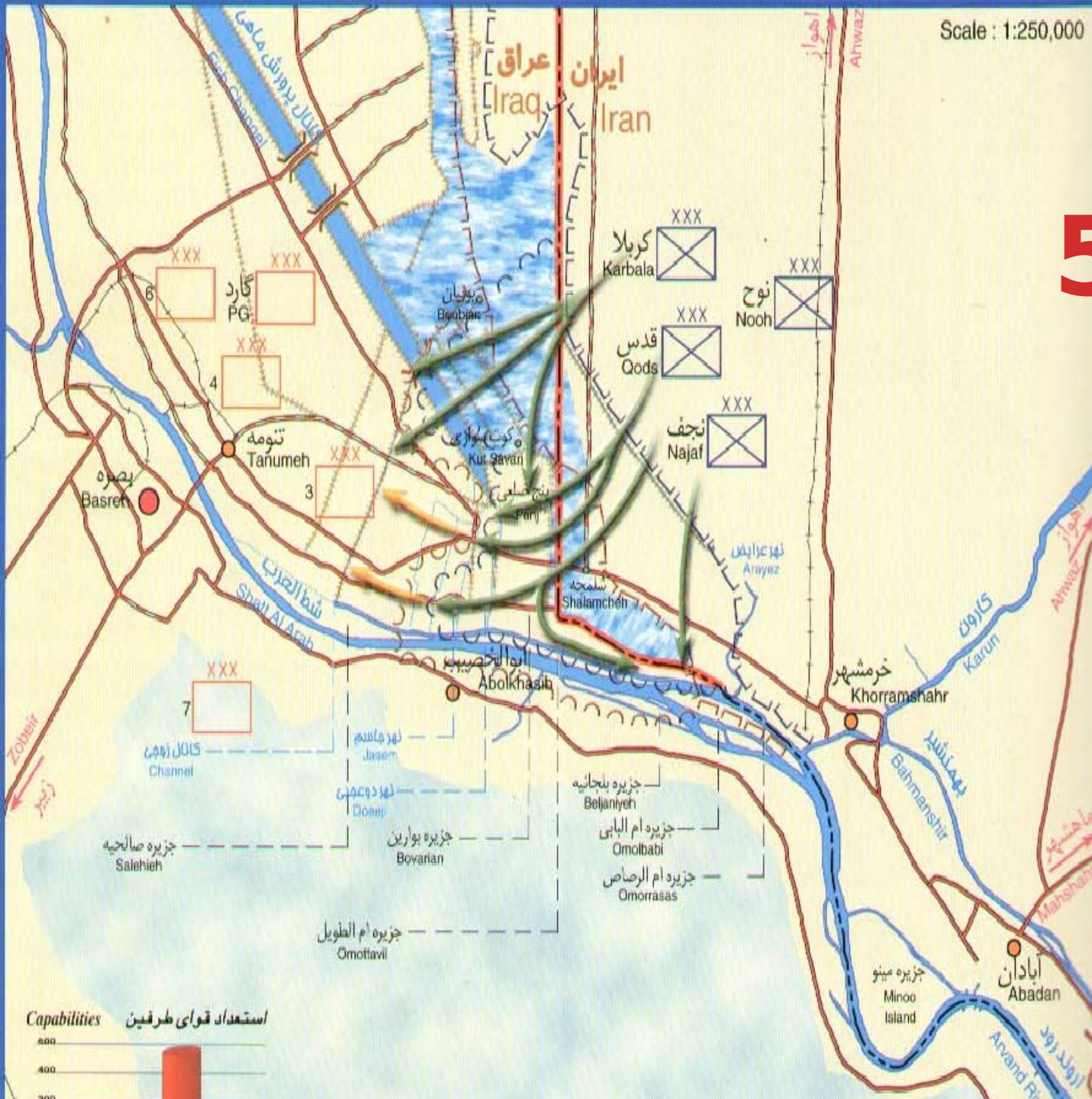
تصویب قطعنامه  
۵۹۸

-پیشروی ۱۲  
کیلومتری به  
سمت بصره

-تصرف ۱۱  
قرارگاه ارتش  
عراق

-آزادسازی ۱۵۰  
کیلومتر از  
مساحت ایران

-انهدام ۸۱ تپ و  
گردان مستقل  
ارتش عراق  
-تصرف دریاچه







نام تهدید آمیز صد

در صورت فتح بصره اهواز  
بمباران شیمیایی میکنیم

تراژدی شیمیایی







پلاژدی شیمیایی



فلاجعه حلبچه







# رسان های شیمیایی توسط ع

ساعت ۷ صبح روز سه شنبه ۱۸ مرداد سال ۶۲ : در جریان عملیات والفجر ۲ به طور وسیع و با استفاده از هواپیما در غرب جاده پیرانشهر - رواندوز (علیه رزمندگان)

از 62/5/19 تا 62/9/4 دوازده بار مناطق نظامی و غیرنظامی پیرانشهر، بازی دراز، مریوان، بانه، پنجوین و پاوه (علیه مردم غیرنظامی)

62/8/3 ساعت 5 صبح روستای باینجان از توابع بانه (علیه مردم غیرنظامی)

62/8/16 ساعت 5 عصر منطقه ای بین رود شیلر و ارتفاعات لری (علیه

23/۱۲/1362 در جریان عملیات خیبر (علیه رزمندگان)

19/۱/1364 و 20 منطقه عملیاتی بدر (علیه رزمندگان)

**20/11/1364 منطقه عملیاتی والفجر 8 (علیه رزمندگان) 17 بار**

23/10/1365 منطقه عملیاتی کربلای 5 (علیه رزمندگان)

7/12/1365 جاده شلمچه بصره (علیه رزمندگان)

7/4/1366 شهر سردشت (علیه مردم غیر نظامی) 7 هزار نفر شیمیایی شدند

# ران های شیمیایی توسط عراق

16/7/1366 جبهه سومار (علیه رزمندگان)

21/10/1366 جبهه سردشت (علیه رزمندگان)

**27/12/1366 شهر حلبچه (علیه مردم کرد شهر عراقی حلبچه)**

10/1/1367 روستای کلایپاوه (علیه مردم کرد لیرلنی)

21/1/1367 شهر مریوان (علیه مردم کرد لیرلنی)

27/1/1367 جبهه فاو (علیه رزمندگان)

4/2/1367 شهر بانه (علیه مردم)

28/2/1367 روستاهای اطراف سردشت (علیه مردم)

4/4/1367 جزیره مجنون (علیه رزمندگان)

3/5/1367 گیلان غرب و سرپل ذهاب (علیه رزمندگان)

# عملیاتهای سال 1365

51	تکمیلی والفجر 8	65/02/0 8	بصره	فاو-کارخانه نمک	سپاه	سپاه
52	کربلای 1	65/04/0 9	ایلام	مهران	سپاه	سپاه
53	کربلای 2	65/06/0 9	اربیل	حاج عمران	سپاه	سپاه
54	کربلای 3	65/06/1 0	فاو	اسکله العمیه	سپاه	سپاه
55	فتح 1	65/07/1 9	کرکوک	کرکوک	سپاه	سپاه
56	فتح 2	65/08/0 4	سلیمانیه	سد دوکان	سپاه	سپاه
57	فتح 3	65/08/2 2	اربیل	زاخو-دهوک	سپاه	سپاه
64 58	فتح 4 (مرحله کربلای 4 2)	65/12/0 65/10/0 4	اربیل بصره	دیانا ابوالخصیب	سپاه سپاه	سپاه سپاه
65 59	کربلای 7 کربلای 5	65/12/1 65/10/1 2 9	اربیل بصره	حاج عمران شلمچه	ارتش سپاه	ارتش سپاه



# جنگ نفتکش ها

با حمله عراق به نفتکش‌ها، ایران تحت فشار فزاینده قرار گرفت

۱- کاهش درآمد نفتی  
از طریق محدود شدن

۲- افزایش هزینه‌های تولید و صدور نفت

به دلیل انهدام منابع و پایانه‌های نفتی و افزایش حق بیمه نفتکش‌های خارجی

مشکلات ایران، دلیل حمله عراق به نفتکش‌ها

۳- دسیسه کشورهای صادرکننده نفت به ویژه عربستان و کویت در افزایش صدور نفت و کاهش قیمت آن

این روند تا آنجا که نفت از خلیج فارس قیمت نفت که در سال ۱۳۵۹ بشکهای ۴۱ دلار بود، در سال ۶۳ به ۱۵ دلار و در سال ۱۳۶۵ که یکی از سال‌های بحرانی جنگ بود تا ۴ دلار هم

س (متعلق به ترکیه و حامل نفت ایران) اولین کشتی خارجی نفت  
ق بمباران شد. 30 می 1982  
له ، عراق به کشتی های ایرانی حمله کرده بود.  
۱۹ نفت کش یونانی اسکیمانت در حالی که در حال صادرات نفت  
یک فروند موشک اگزوست عراق قرار گرفت و کاملاً از بین رفت

جنگ نفت کش ها وارد مرحله جدیدی شد. عراق با خرید 5 فروند  
برانسوی حملات خود را به نفتکش ها و جزیره خارک گسترش دا  
ی تلافی و مقابله به مثل شروع به حمله به کشتی های نفت ک  
جم کویت و سپس آمریکا استفاده می کردند نمود.



# ت عربستان در جنگ نفت کش ها

در ۵ ژانویه ۱۹۸۴ عربستان سعودی در جهت فشار بر ایران برای پایان دادن به عملیاتهای نظامی اش در خلیج فارس، یک فروند جنگنده اف-۴ فانتوم را به خلبانی همایون حکمتی و کمک خلبانی سیروس کریمی در خلیج فارس توسط یک فروند جنگنده اف-۱۵ ایگل منهدم ساخت.





# ت عربستان در جنگ نفت کش ها



خلبان شهید (مفقودالاطر)  
همایون حکمتی

# زمينه هاي صدور قطعنامه 598

تیر 1366 / 20 ژوئیه  
1987

# 1- فتح فاو در بهمن 1364 و عملیات کربلای 5 در دی 1365

تلاش برای نزدیک شدن  
به ایران

افشای ماجرا و بی

چرخش سریع آمریکا به  
سمت حمایت بیشتر از  
عراق و دشمنی بیشتر

اعزام ناوگان نظامی  
بیشتر به خلیج فارس و  
تشویق متحدین غربی  
خود برای حضور

فشار به دولتها برای  
جلوگیری از فروش  
اسلحه به ایران و فشار  
به شورای امنیت برای  
تصویب قطعنامه تحریم

2- اقدامات  
آمریکا پس از  
اطمینان به  
پیروزی قطعی  
ایران در جنگ و  
تثبیت جمهوری

3- گسترش حمله  
به شهرها و  
نفتکش ها  
توسط عراق

4- فعالیتهای دیپلماتیک ایران + موفقیت در  
عملیاتهایی کربلا ، فتح و نصر

زمینه های  
صدور  
قطعنامه 598



# عملیاتهای سال 1366

66	کربلای 8	66/01/18	بصره	شلمچه-کانال ماهی	سپاه	سپاه
67	کربلای 9	66/01/20	کرمانشاه	قصر شیرین-ارتفاع باباهادی	ارتش	ارتش
68	کربلای 10	66/01/25	سلیمانیه	ماوت	سپاه	سپاه
69	نصر 1	66/01/25	سلیمانیه	ماوت - ارتفاع چنگاوی	سپاه	سپاه
70	فتح 5	66/01/25	سلیمانیه	شقلاوه	سپاه	سپاه
71	انصارالحسین	66/02/19	بصره	هورالهویزه-جزیره مجنون	سپاه	سپاه
72	نصر 2	66/03/13	ایلام	میمک	ارتش	ارتش
73	نصر 3	66/03/27	ایلام	دهلران	ارتش	ارتش
74	نصر 4	66/03/31	سلیمانیه	ماوت	سپاه	سپاه
75	نصر 5	66/04/03	سلیمانیه	قلعه دیزه - ارتفاع دوپازا	سپاه	سپاه
76	فتح 7	66/04/05	سلیمانیه	حلبچه	سپاه	سپاه
77	فتح 8	66/04/28	موصل	اتروش	سپاه	سپاه
78	فتح 6	66/05/10	اریل	اریل	سپاه	سپاه
79	نصر 6	66/05/10	ایلام	ارتفاع میمک	ارتش	ارتش
80	فتح 9	66/05/12	سلیمانیه	خورمال	سپاه	سپاه
81	نصر 7	66/05/14	سلیمانیه	ارتفاع دوپازا	سپاه	سپاه
82	فتح 10	66/06/13	اریل	اریل	سپاه	سپاه
83	فتح 10	66/06/15	سلیمانیه	سلیمانیه	سپاه	سپاه
84	نصر 8	66/08/29	سلیمانیه	ماوت-ارتفاع گرده رش	سپاه	سپاه
85	بیت المقدس 2	66/10/25	سلیمانیه	ماوت	سپاه	سپاه
86	والفجر 10	66/12/23	سلیمانیه	حلبچه	سپاه	سپاه
87	بیت المقدس 3	66/12/23	سلیمانیه	ماوت - ارتفاع گوجا	سپاه	سپاه
88	امام مهدی (عج)	66/12/30	کرمانشاه	قصر شیرین-ارتفاع آهنگران	ارتش	ارتش

# چهارم ماه اول سال 1367

آغاز حملات  
عراق با حمایت  
آمریکا



حمله به هواپیمای  
مسافربری ایران  
۱۲ تیر ۱۳۶۷  
(۳ ژوئیه ۱۹۸۸  
میلادی)

# قووط فاو

67/1/28

دخالت  
مستقیم  
آمریکا  
و حمله به  
سکوهای  
نفتی ایران

استفاده  
وسیع از  
سلاحهای  
شیمیایی





# سقوط شلمچه

1367/3/4  
ایران عراق  
Iran Iraq





# عمليات بيت المقدس ٧

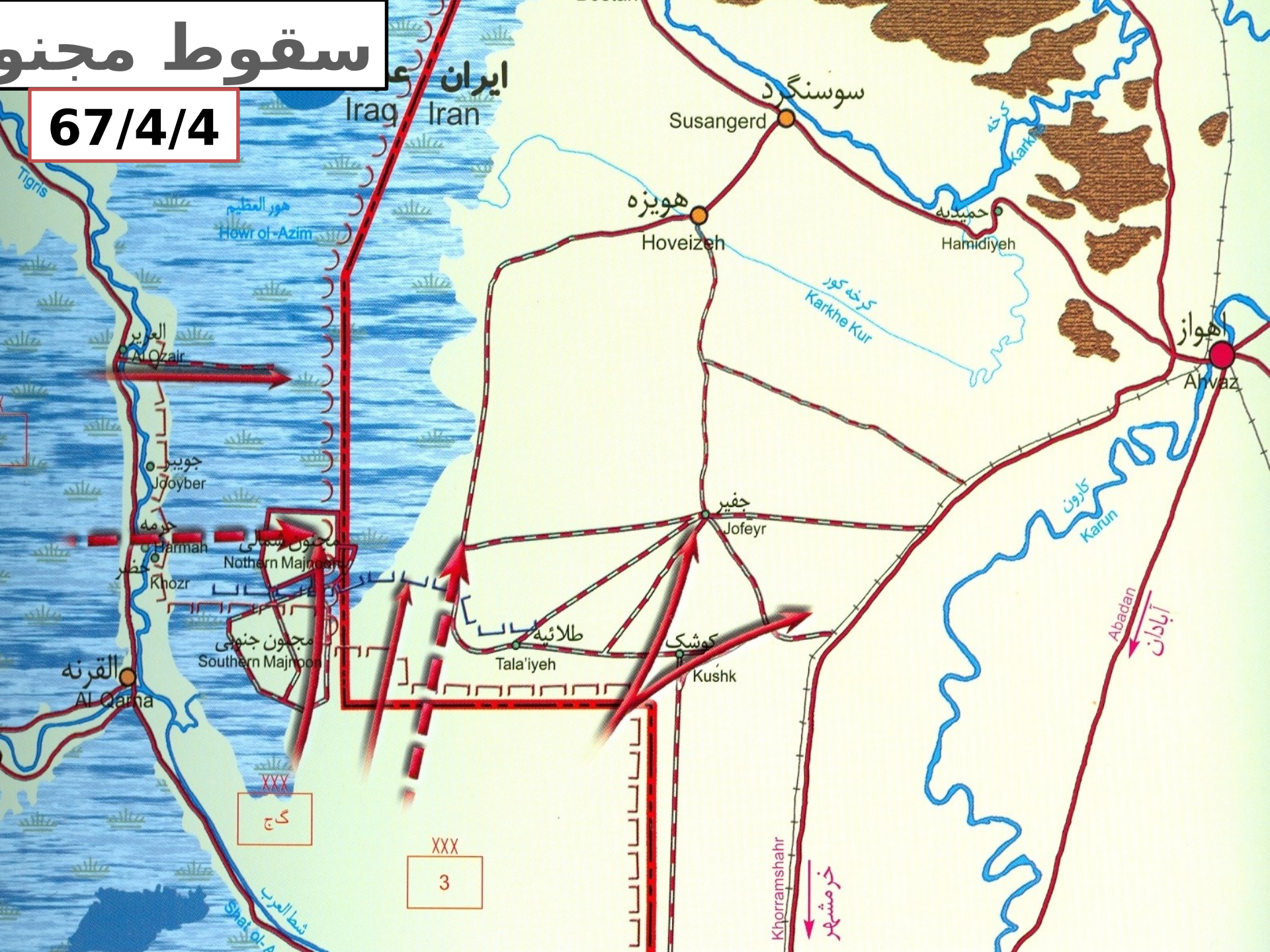
Operation of the Holy City - 7



22  
خرداد  
د  
1367



# 67/4/4





**پذیرش قطعنامه 598**  
**1367/4/27**

# حملات عراق علی رغم پذیرش قطعنامه

تلاش برای اشغال  
مجدد خرمشهر

1367/4/3

1



دلایل پذیرش  
قطعنامه 598  
توسط ایران

1- تغییر استراتژی کشورها از حمایت پنهان به حمایت مستقیم از صدام

(تحت پوشش حفظ صلح و امنیت در خلیج فارس) یعنی صدام حق داشت به هر کاری که حتی برخلاف موازین بین المللی بود دست بزند زیرا قطعنامه را پذیرفته بود

2- معرفی صدام به عنوان چهره صلح طلب در محافل بین المللی  
( زیرا قطعنامه ها را پذیرفته بود)

3- کاربرد وسیع سلاح های شیمیایی و میکروبی توسط عراق و بی توجهی دنیا

4- تهدیدات بین المللی

( به آمریکا حق میدادند برای متوقف کردن جنگ دست به هر جنایتی بزنند مانند سرنگونی هواپیمای مسافربری)

5- سلب حق دفاع مشروع از ایران

6- تغییر روند تحولات در جبهه های  
نبرد

7- تحریم تسلیحاتی ایران ( متفاوت با گذشته: کشوری که قطعنامه را نمی پذیرد)



تکیه بر توانمندی‌های خود به ویژه جوانان

خودباوری در عرصه فناوری‌های

می‌توان علیه ابرقدرت‌ها  
مبارزه کرد

1. اعتماد به نفس و  
خودباوری

2. شکوفایی استعداد و  
توانمندی

3. رشد باورهای  
دینی

4- تثبیت اقتدار  
ایرانی

5- تضمین  
ایستادگی

6- شکست اهداف زمان بندی شده ی  
ایران

7- شکست استراتژی مهار انقلاب توسط  
ایران

8- مطرح شدن بیش تر انقلاب  
اسلامی در سطح جهانی

9- ناکامی دشمنان در رسیدن به  
اهداف تحمیل جنگ

دستاوردهای  
دفاع مقدس



# شهید دکتر مصطفی چمران

ای پاهای من سریع و توانا باشید،  
ای دست های من قوی و دقیق باشید  
ای چشمان من تیزبین و هوشیار باشید  
ای قلب من، این لحظات آخرین را تحمل کن  
ای نفس، مرا ضعیف و ذلیل مگذار، چند لحظه بیشتر با قدرت و اراده  
صبور و توانا باش.  
به شما قول می دهم که چند لحظه دیگر همه شما در استراحتی عمیق  
و ابدی آرامش خود را برای همیشه بیابید و تلافی این عمر خسته کننده  
و این لحظات سخت و سنگین را دریافت کنید.



# تخت خط شهید چمران در لحظات آخر

من ، حیدر علی بن محمد آقا سرسبز - آقا سرسبز - مگر سرسبز را  
خواهم مادر ، دیگر نیست ، روز شهادت ، مگر سرسبز را  
و مگر سرسبز را ، دیگر نیست ، مگر سرسبز را  
و مگر سرسبز را ، دیگر نیست ، مگر سرسبز را  
و مگر سرسبز را ، دیگر نیست ، مگر سرسبز را  
و مگر سرسبز را ، دیگر نیست ، مگر سرسبز را



# نقش ایشار وروحیه شهادت طلبی

در دفاع مقدس



# شهادت در راه خدا

آیات و روایات در مقام شهید و  
شهادت

# ياد شهيدان

وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي  
سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتًا بَلْ أحياءُ  
عِنْدَ رَبِّهِمْ يَرْزُقُونَ  
فَرَحِينَ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ  
مِنْ فَضْلِهِ



«و لا تقولوا لمن يقتل فی  
سبیل اللہ اموات بل احياء ولكن لا  
تشعرون»

به کسانی که در راه خدا کشته  
می شوند مرده نگوئید بلکه او  
زنده است ولی شما درک آن را  
ندارید که بفهمید.

(رقم 154)

م فی سبیل الله او متم لمغفره من الله و رحمه خیر م

ما در راه خدا کشته شوید یا بمیرید هر آینه مغفرت و رحمت خدا  
خواهد بود (و رحمت و مغفرت خدا برای شما بهتر است) از آنچه  
ای خود اندوخته‌اید.  
(آل عمران، 157)

دعای امام علی (ع) درباره خودشان  
و مالک اشتر

«ان یختم لی و لك بالسعاد هوالشهاده انا الیه  
راجعون»:

خداوند پایان زندگی من و تو را به سعادت که همانا شهادت است قرار  
دهد زیرا بازگشت همه‌ی ما به سوی اوست و چه بهتر که بازگشتمان با  
شهادت در راه خدا توأم شود.

(نهج البلاغه، قسمت نامه‌ها، نامه 52)



(قدرت نظامی)

# لَا خَيْرَ كُلُّهُ فِي السِّيفِ

پیغمبر اکرم (ص) فرمود:

تمام خوبی‌ها و ارزش‌ها در شمشیر و زیر سایه‌ی شمشیر است که مردان جنایتکار و آلوده را سر جایشان می‌نشانند و ریشه‌ی فتنه و فساد را قطع می‌کند. مسلمین و محرومین جهان هرگز آرامش و آسایش نخواهند داشت مگر آن که شمشیرها را در راه عدالت و قطع ریشه‌ی کفر به کار برند و این سلاح‌ها و شمشیرها هستند که کلیدهای دوزخ و بهشتند اگر در راه خدا و سعادت بشر به کار افتند.

در سایه‌ی همین شمشیرها و سلاح‌ها بهشت برای زندگی جامعه فراهم می‌شود و اگر در راه بدبختی و بیچارگی و به استثمار کشیدن توده‌ی مردم مجروح و مستضعف به کار افتد همین سلاح‌ها و شمشیرها انسان را به بردگی و غلامی می‌کشد و سرانجام انسان را به دوزخ می‌افکند.  
(وسائل الشیعه، ج 11، کتاب الجهاد مع العدو، باب 1، حدیث 1)

لام عن آبائه ان رسول الله صلى الله عليه و آل قال ثلاثه يشفعون الى الله تعالى يوم القيمه فيشفعهم الابناء ثم العلماء ثم الشه

پدران بزرگوارش نقل می‌کند تا می‌رسد به پیغمبر اکرم که پیغمبر (ص) فرمود: **روز قیامت**  
**ردم مورد توجه و تقرب خداوند متعال هستند و شفاعت آنها درباره‌ی دیگران پذیرفته**  
**ببارتند از:**

**انبیاء، علماء و شهدا.** (سفینه البحار، جلد اول )



**مرگه اگر مرد است  
گو وایستا تا من پیام !**



پیامبر اکرم(ص) فرمود: "زمانی فرا می رسد که ملتهای دیگر مانند  
گرسنگانی که به غذا حمله می برند بر شما هجوم آورند.  
فردی پرسید آیا آنگاه ما اندک هستیم؟  
حضرت فرمودند: نه، آن روز تعداد شما بسیار است، اما شما مانند کف  
روی آب هستید و خداوند هیبت شما را از دل دشمنانتان برداشته و شما  
در آن زمان بسیار سست و تنبل هستید.  
پرسیده شد ای رسول خدا! سستی در چیست؟  
ایشان فرمودند: "علاقه به دنیا و تنفر و کراهت از مرگ".

**«عن ابی بصیر قال: قال ابو عبدالله عليه السلام من قتل فی سبیل الله لم يعرفه الله شیئاً من سیئاته»**

**ابوبصیر از امام صادق(ع) روایت می‌کند که امام فرمود:  
کسی که در راه خدا کشته شود خداوند سیئات و گناهانی که کرده  
است مواخذه و مجازات نخواهد کرد.**

**(وسائل الشیعه، ج11، کتاب الجهاد مع**

**العدو، باب 1، حدیث 19)**





# کجائید ای شہیدان خدائی



# کجائید ای شهیدان خدائی



**شهید**  
سرتیپ علی اکبر شیری  
Brigadier general ali akbar shirazi  
born 1958 mazandaran  
education officer univ  
martyrdom korpeh zahab 1982  
تاریخ و محل شهادت: سربل دغاب ۶۰/۲۱۸  
یگان: مومابرور

**Martyr**  
Brigade  
born in  
educat  
martyr  
unit: 77

**شهید**  
سرتیپ محسن راز محمد  
Brigade general shahzadeh shahzadeh  
born 1964 kashan  
education officer univ  
martyrdom babeh 1985  
تاریخ و محل شهادت: سربل دغاب ۶۰/۲۱۸  
یگان: مومابرور

**شهید**  
سرتیپ محمود نعمتیان  
Brigade general mahmod nematian  
born 1962 kashan  
education officer univ  
martyrdom babeh 1985  
تاریخ و محل شهادت: سربل دغاب ۶۰/۲۱۸  
یگان: مومابرور

**شهید**  
سرتیپ محمود نعمتیان  
Brigade general mahmod nematian  
born 1962 kashan  
education officer univ  
martyrdom babeh 1985  
تاریخ و محل شهادت: سربل دغاب ۶۰/۲۱۸  
یگان: مومابرور

**شهید**  
سرتیپ محمود نعمتیان  
Brigade general mahmod nematian  
born 1962 kashan  
education officer univ  
martyrdom babeh 1985  
تاریخ و محل شهادت: سربل دغاب ۶۰/۲۱۸  
یگان: مومابرور

**شهید**  
سرتیپ محمود نعمتیان  
Brigade general mahmod nematian  
born 1962 kashan  
education officer univ  
martyrdom babeh 1985  
تاریخ و محل شهادت: سربل دغاب ۶۰/۲۱۸  
یگان: مومابرور

**شهید**  
سرتیپ محمود نعمتیان  
Brigade general mahmod nematian  
born 1962 kashan  
education officer univ  
martyrdom babeh 1985  
تاریخ و محل شهادت: سربل دغاب ۶۰/۲۱۸  
یگان: مومابرور

**شهید**  
سرتیپ محمود نعمتیان  
Brigade general mahmod nematian  
born 1962 kashan  
education officer univ  
martyrdom babeh 1985  
تاریخ و محل شهادت: سربل دغاب ۶۰/۲۱۸  
یگان: مومابرور

**شهید**  
سرتیپ محمود نعمتیان  
Brigade general mahmod nematian  
born 1962 kashan  
education officer univ  
martyrdom babeh 1985  
تاریخ و محل شهادت: سربل دغاب ۶۰/۲۱۸  
یگان: مومابرور

**شهید**  
سرلشکر شریف اشرف  
Major general sharif ashraf  
born 1938 shiraz  
education officer univ  
martyrdom kordestan 1980  
unit: 29 shirvan

**شهید**  
سرلشکر شریف اشرف  
Major general sharif ashraf  
born 1938 shiraz  
education officer univ  
martyrdom kordestan 1980  
unit: 29 shirvan

**شهید**  
سرلشکر شریف اشرف  
Major general sharif ashraf  
born 1938 shiraz  
education officer univ  
martyrdom kordestan 1980  
unit: 29 shirvan

**شهید**  
سرلشکر شریف اشرف  
Major general sharif ashraf  
born 1938 shiraz  
education officer univ  
martyrdom kordestan 1980  
unit: 29 shirvan

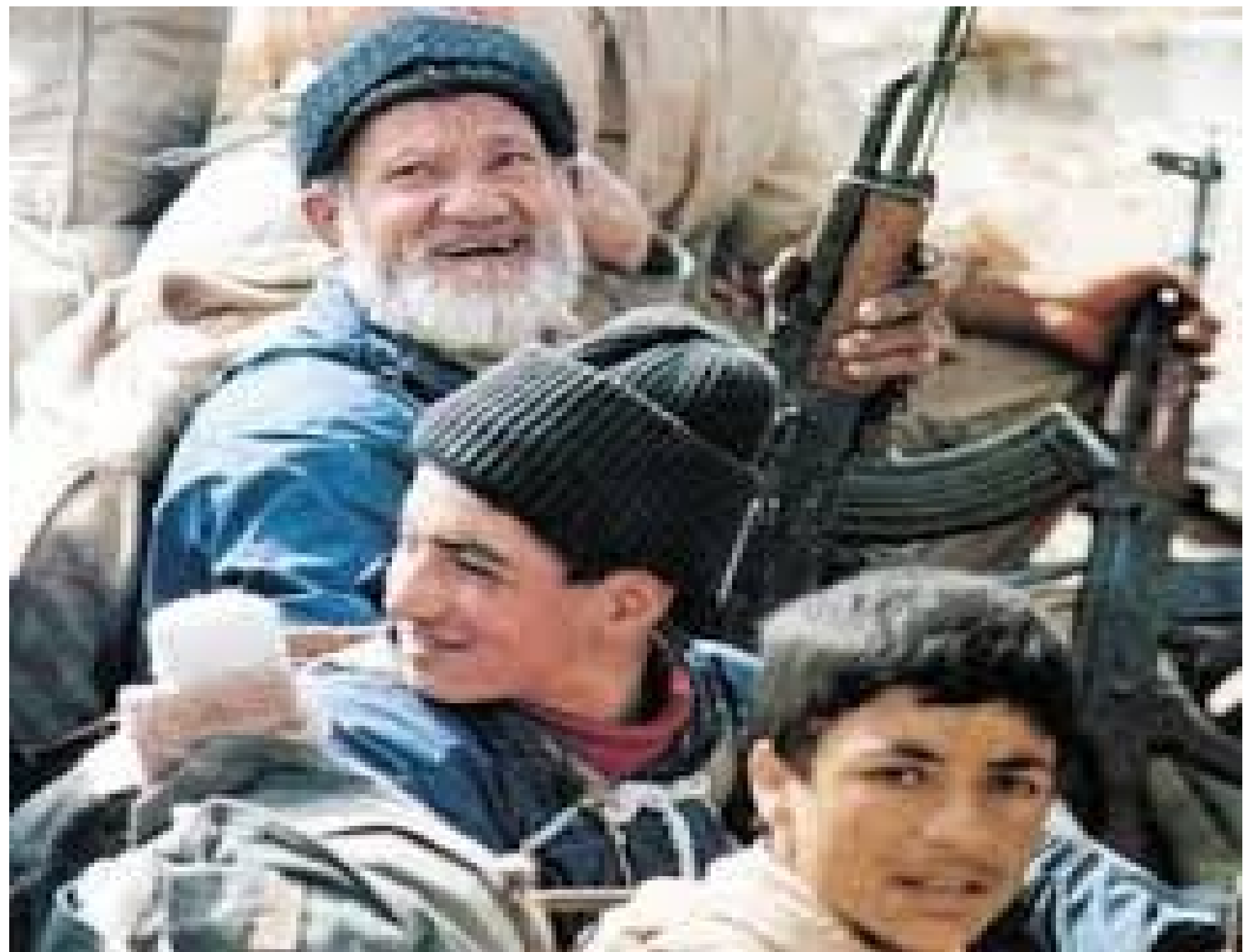
**شهید**  
سرلشکر شریف اشرف  
Major general sharif ashraf  
born 1938 shiraz  
education officer univ  
martyrdom kordestan 1980  
unit: 29 shirvan

**شهید**  
سرلشکر شریف اشرف  
Major general sharif ashraf  
born 1938 shiraz  
education officer univ  
martyrdom kordestan 1980  
unit: 29 shirvan

## برخی فرماندهان شهید دفاع مقدس

# برخی فرماندهان شهید دفاع مقدس





آمار کلي شهداي جنگ تحميلي :

تعداد ۲۱۳۲۵۵ نفر :

شامل ۱۵۵۰۸۱ نفر در درگيري مستقيم با دشمن

۱۶۱۵۴ نفر در حملات دشمن به شهرها

۱۱۸۱۴ نفر در حوادث (تصادفات)

و ساير موارد ۹۸۸۹ نفر بوده است (رفتن روی مين و....)

از اين آمار تعداد ۱۵۵۲۵۹ نفر مجرد ، تعداد ۵۵۹۹۶ نفر

متاهل ، تعداد ۷۰۵۴ نفر ۱۴ ساله و کمتر ، تعداد ۶۵۵۷۵

نفر بين ۱۵ تا ۱۹ ساله ، تعداد ۸۷۱۰۶ نفر بين ۲۰ تا ۲۳

ساله ، تعداد ۲۲۷۰۳ نفر بين ۲۴ تا ۲۹ ساله ، تعداد

۳۰۸۱۷ نفر ۳۰ ساله و بالاتر بوده است

## سن 15 تا 30

- تعداد ۶۵۵۷۵ نفر بین ۱۵ تا ۱۹ ساله

152681


- ، تعداد ۸۷۱۰۶ نفر بین ۲۰ تا ۲۳ ساله

175384

- ، تعداد ۲۲۷۰۳ نفر بین ۲۴ تا ۲۹ ساله

- ، تعداد ۳۰۸۱۷ نفر ۳۰ ساله و بالاتر بوده است





مارک پالمر مشاور ارشد سیاست خارجی  
امریکا (ایران-امریکا ره یافت جدید)

- ایران به لحاظ وسعت سرزمینی-کمیت جمعیت-  
کیفیت نیروی انسانی-امکانات نظامی-منابع  
طبیعی سرشار-موقعیت جغرافیایی متمایز در  
خاورمیانه و هارتلند نظام بین الملل به قدرتی کم  
نظیر تبدیل شده است دیگر نمیتوان با یورش  
نظامی و جنگ آن را سرنگون کرد پیگیری  
مکانیسم جنگ نرم بهترین پیشنهاد است

# رسول خدا (ص)

- الحياء عشره اجزاء
- تسعه للنساء
- واحد للرجال





والسلام